

بهره‌وری آب در سیستم‌های آبیاری میکرو باغات استان فارس

محمد حسن طراز کار: عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی داراب*

بهاء الدین نجفی: استاد گروه اقتصاد کشاورزی، دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز

*تلفن: ۰۷۳۲-۶۳۴۳۲۰۶ نمابر: ۰۷۳۲-۶۳۴۳۲۰۹ پست الکترونیکی: mhtarazkar@yahoo.com

چکیده

در این مطالعه بهره‌وری آب در سیستم‌های آبیاری قطره‌ای باغات مرکبات استان فارس اندازه‌گیری شد. برای این منظور ۶۲ باغدار به روش نمونه‌گیری ساده از سه شهرستان داراب، جهرم و فسا به صورت کاملاً تصادفی در سال زراعی ۸۴-۸۵ انتخاب شدند. بمنظور محاسبه بهره‌وری آب از شاخص عملکرد واحد حجم آب (CPD)^۱، استفاده شد و در نهایت معنی‌داری تفاوت میانگین بهره‌وری آب سیستم‌های آبیاری میکرو در هر شهرستان مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج بدست آمده حاکی از آن است که از میان سه شهرستان مورد بررسی، باغداران شهرستان جهرم و فسا به ترتیب دارای بیشترین و کمترین میزان بهره‌وری آب آبیاری بوده‌اند. همچنین بهره‌وری آب آبیاری در باغات داراب با بهره‌وری آب در دو شهرستان فسا و جهرم تفاوت معنی‌داری ندارد. حال آنکه میانگین بهره‌وری آب در باغات شهرستان جهرم از لحاظ آماری تفاوت معنی‌داری با میانگین بهره‌وری آب آبیاری در باغات شهرستان فسا دارد.

کلید واژه‌ها: بهره‌وری، آبیاری میکرو، مرکبات، استان فارس

۱- مقدمه

در ایران بیش از ۹۰ درصد از کل منابع آبی قابل استحصال در بخش کشاورزی مصرف می‌شود [۱]، حال آنکه راندمان و بازدهی آب مصرفی در بخش کشاورزی بسیار پائین است. لذا اصلاح ساختار بخش کشاورزی در راستای افزایش بهره‌وری^۲ آب در کشور از جمله بکارگیری و توسعه سیستم‌های آب اندوز لازم و ضروری به نظر می‌رسد.

^۱ - Crop Per Drop

^۲ - Productivity